

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, Június 11dikén, 1824.

Spanyol Amerika.

A' Mexicói ugynevezett fejedelmi Congressusban Febr. 14d. felolvastatott azon különös biztosságnak jelentése, mellyhez útasított azon javaslat, hogy mi módon maradhatnának meg a' Mexicói Köztársaságban lévő Spanyolok. Említett jelentésnek ezek a' szavai: „1) Czikkely. A' Mexicói Nemzet kezességet vállal maga részéről a' birtokában ben lévő minden Spanyoloknak személyeikre, javaikra és más egyéb jussaikra nézve; 's a' kikezen kezességet önként megsértenék, alája vettetnek a' törvény büntetéseinek. 2) A' szövetségnek ezen kezesség-vállalása a' függetlenségtől függ. Minden, a' függetlenséggel ellenkező cselekedet megrontja a' szövetség által vállalt kezességet, 's a' ki effélét követ-el, árulónak tartatik. 3) Minden polgárnak vagyon jussa, hogy a' függetlenség ellen czimboráskodókat, feladja. 4) Azon Európaiak kik a' függetlenségnek kihirdetésekor már megtelepedtek a' Mexicói birtokban, Mexicói polgároknak tartatnak. 5) Polgároknak ne tartassanak, a' kik a' nevezett idő után jöttek ide, vagy arra kötelezék magokat hogy ezen Köztársaságot elhagyják' és még is itten tartózkodnak. 6) A' közelébbi czikkelyben foglalt Spanyoloknak engedessék meg, hogy honnosíttatások végett kérelmekkel a' Congressushoz folyamodhassanak. 7) Az Igazgatás illendő tekintettel leszen azon Spanyoloknak érdemeik iránt, kik a' felkelésnek, függetlenségnek, és szabadságnak három időszakaszaiban

szolgáltak, 's a' Nemetet' ügyéhez mindenkör hivséggel viseltettek. 8) Azon Spanyolok is, kik csupán a' függetlenség' és szabadság' időszakaszaiban szolgáltak, számot tarthatnak reá, hogy szolgálatjokhoz képest tekintetbe fognak vétetni, feltéven hogy ezen jussokra utóbbi magokviselete által érdemtelenné nem levének. 9) Míg Spanyol Ország meg nem ismeri a' Mexicói köztársaság' függetlenségét, 's meg nem egyezik azon kötésekben, mellyek mind két Nemzet' békességéről és egyességéről kezeskednek, addig Európai Spanyolokra olly hivatalok ne bizattassanak, mellyekről a' tisztviselő felelni tartozik. 10) A' szövetségbeli minden Státusnak Igazgatása környülállásos feladását kívánja meg azon javak' gondviselőjítől és tulajdonosaitól, melly javak ollyan Spanyolokéi lehetnek, kik a' Mexicói birtokot engedelem mellett avvagy a' nélkül hagyták-el, 's tiltassék meg ezen javak gondviselőjinek szoros felelés' terhe alatt, hogy azokat gazdájoknak utánok ne merészeljék küldeni; és ezekről az Igazgatások tudósítsák annak rendeszerint a' szövetségi Igazgatást. 11) Míg Spanyol Országgal tart a' háború, addig a' köztársaságtól tiltassanak-el minden Spanyolok, kivéven az olyanokat, kik tökéletesen bébizonyíthatják, hogy hazájok' üldöztetése elől futnak, 's a' Mexicói zászló alatt kívánnak menedéket keresni. 12) Minden a' szövetségben lévő Státusnak Igazgatása, az 1822 Dec. 9d. költ Proclamatio' értelméhez képest, szükséges rendszabásokat fog tenni arra nézve, hogy

bizonyos meghatározott idő alatt személyesen megjelenjenek mind azon Európai Spanyolok, valakik valamelyik Igazgatáshoz tartoznak, 's a' seregnél szolgálván, azt elhagyták, 's más egyéb foglalatosságokhoz kezdettek. 13) Azon Spanyolok, kik ezen feljebbi cikkelynek következtében személyesen megjelennek, kérdeztessenek ki környülállásosan az ő political magokviseletek, foglalatosságai, és élet-módjok felől, és hogy letették e hiteket a' függetlenség mellett, 's vannak e olyan gyermekeik, mellyek itten születtek; ezen megigazító feladások jegyeztessenek fel minden fizetés nélkül. 14) A' kik ezen vizsgálat után gyanúsoknak találtatnának, kevés idő alatt valamely hiteles személyt tartoznak állítani, ki az ő magokviseletéről feleljen; ha pedig efféle kezeset nem kapnának, a' közönséges Igazgatás' rendszabásai alá fognak bízattatni. 15) Míg a' háború tart Spanyol Országgal, jussa legyen az Igazgatásnak minden törvényes forma-rend nélkül akármelyik közönséges tisztviselőt, legyen az Amérikai vagy Európai Spanyol, hivatalától felfüggeszteni, és az olyan személyeket, kikre nézve szükségesnek tartja, más helyre küldeni, 's nekik utazóleveleket is adni, hogy a' szövetség' birtokából takarodjanak. 16) Jussa legyen még továbbá az Igazgatásnak elfogadni minden Katona-tiszteknek és közönséges tisztviselőknak hivataljaikról való lemondásokat, 's kilépésre nekik engedelmet adni, és a' Státusból elmenőknek a' mivel tartozik, kifizetni. 17) A' közönséges tisztviselőknak felfüggesztetések és más helyre vagy a' szövetség birtokában vagy azon kívül való küldtetések, becstelenségnek semmi esetben ne tartassék. 18) A' hivatalaiktól felfüggesztettek ismét visszatétethetnek tisztségeikbe, mihelyt a' háború megszűnik, vagy még elébb is, ha azt az Igazgatás illendőnek fogja tar-

tani; 's az említett tisztviselők, felfüggesztetések' ideje alatt is állandóul kikapják fizetéseket. 19) A' közönséges tanács hajtassa végre a' 10, 14 és 15d. cikkelyeket a' Senatusnak jóvahagyásával, 's míg az egybegyűlne a' jelenvaló Congressus' tagjaiból álló tanácsnak végzése szerint, mellyben mindenik Státusból egy egy követ legyen. 20) A' különböző Statusok' Congressusai törvényes hatalomnak gyakorlásában olly törvényeket hozhatnak 's olly rendszabásokat tehetnek, a' millyeneket a' feljebbi pontokkal megegyezőleg a' magok belső bátorságokra és kormányokra nézve szükségeseknek tartanak. Mexicóban a' Biztosság gyűlése' szalájában, Febr. 13d. 1824. Alcocer. Gomez Farias. Ramos Arispe. Aldreti. Gonzalez. Cortazar. Zalduam."

Spanyol Ország.

Az Aranjuezbén Május' elsőjén aláíratott 's Madritban ugyan azon hónap' 19d. köz hírré tétetett köz-bocsánatot illető Decretumnak azon cikkelyét, mellyben a' kivételek foglaltatnak, közlöttük közlébbi levelünkben. Az a' nevezett Decretumnak II. cikkelye; 's a' többiek, hogy tisztelt Olvasójink az egészet láthassák, im a' következők: I. Cikkely. Köz bocsánatot adok, és felszabadíttatást a' testi avagy pénzbeli büntetések alól mind azon személyeknek, kik 1820-nak eleje óta 1823 Oct. első napjáig, mellyen fejedelmi teljes jussaimba újra béiktattattam, részesek valának azon kicsapongásokban és rendetlenségekben, mellyek ezen Országban, az úgynevezett political Constitutionnak elősegítésére és fentartására nézve történtek, ha ugyan azon személyek a' következő cikkelyben nem foglaltatnak. II. Ezen cikkelyben foglaltatnak a' már közöltetett kivételek. III. A' kik a'

közelébbi kivételek vagy azoknak egyike alá nem tartoznak, azok a' köz-bocsánat' jótéteményeivel, a' polgári szabadsággal, és személyes bátorságban élhetnek. IV. Ennek következtetésében, a' kik a' nevezettek kivül más egyéb vétségekért, vagy csupán political vélekedések miatt tömlöczöztetnek, szabadságba helyeztessenek, 's javaik a' törvényes zár alól vétessenek-ki, akár bírói, political, katonai, kormányzói avagy városi tisztségben lettek légyen az úgynevezett constitútiós Igazgatás alatt; 's ennek következtetésében, minden ezen tárgyban a' jelenvalóval ellenkező Decrétumok visszavonattanak. V. Mindazáltal az illető tisztihivatalok vizsgálják-meg azon személyeknek magokviseleteket, kik a' constitútiós uralkodáshoz való ragaszkodásoknak nyilvánosságos jeleit adták; 's ha magokviselete olyan, mint illik hív polgárokhoz, úgy semmi némű bántatások ne légyen. De ha cselekedeteik, írásaik vagy közönséges helyen ejtett szavaik által avagy más egyéb úton, ezentúl is a' rendnek megháborításában igyekeznének, törvény elébe idéztessenek, 's a' vétkekbe ismét visszaesettek ellen gyakoroltatni szokott módon keményen büntettessenek. VI. Az azon személyek ellen indított perek, kik nem tartoznak jelenvaló Decrétumba, tartományokbeli fő Policzaj-tisztségek előtt folytattassanak. VII. Jelenvaló köz-bocsánat nem ad just arra, hogy valaki 1820 Mártz. 7dike előtt viselt hivatalába ismét béiktattassék. A' tisztviselőknek political viseletek, a' már erre nézve rendelt avagy ezentúl rendelendő módokon vizáltassanak-meg, az e' részben hozatott végzés mindazáltal csupán a' hivatalokra és az azokkal való élésre terjesztetik-ki. VIII. Egy harmadik személynek a' veszteségért kárpótláshoz való jussa, úgy a' királyi kincstárnak abbeli jussai, mellyeknél fogva a' Státus pénzeire ügyelőket számadásra

szoríthassa, 's a' mit eltékozoltak, velek megtéríttethesse, a' magok teljességekben meghagyatnak. IX. Azon személyeknek, kik a' jelenvaló köz-bocsánat alól kivételt osztályokba tartoznak, ellenben befoglaltattak valamellyikbe azon Capitula-tiók közül, mellyek ő legkeresztyénibb Felségének eléggé meghiteltetett Generálisai által megerősítettek, nem szabad spanyol földön tartózkodniok, ha csak azon nyilvánosságos feltételre reá nem állanak hogy magokat a' törvény ítéletének, 's annak az ő reájok nézve kivételt osztályok rendszabásai szerint való következtetések alá javejtik. X. A' jelenvaló Decrétum' végrehajtásában megbízott polgári és katonai tisztihivatalok felelni tartoznak mind azon tettekről, mellyek vétéség vagy tévedés által, annak végrehajtásának ellenére lehetnének. XI. A' főtisztelendő Érsekek és Püspökök, jelenvaló köz-bocsánatnak kihirdettetése után, illető megyéjökben, egyházi tisztségek szerint, elfognak követni mindeneket arra nézve, hogy a' Spanyolok között a' békességet és jó egyetértést ismét helyreállíthassák, intvén őket, hogy a' boszszuállásnak minden érzéseit 's a' szenvedett sérelmeknek minden emlékezetét, a' vallásnak oltárán 's Fejedelmekhez és Hazájokhoz viseltető szeretetből áldozzák-fel. Hasonlóképen ügyelni fognak a' megyéjökbeli Papoknak és más egyháziaknak magokviseletére, 's olly rendszabásokat hoznak, mellyeket az anyaszentegyház és Státus boldogsága iránt viseltető buzgóságoknak lelke sugall beléjük." — Ezen Decrétumot elejétől fogva egész végig mind tulajdon kezével írta eredetikepen a' Király.

Nagy Britannia és Irlandia.

A' Courier Május' 19d. így ír Yturbide felől: „Yturbide 1822-ben egyedül

katonai hatalom által bitangolta a' Mexicói thrónust, mint hogy részesei a' Congressusra reáijesztettek. Ezen rémséges jelenésben első lépés volt, midőn ő mar a' Mexicói Regensségnek előlűője vala, hogy 1821 Septemberben költ Proclamatiónal fogva, a' jövő Febr. 24dikére egybehívta a' nemzeti Cortesigyülest. Ennek 162 Küldöttekkől kelle vala állani a' Mexicói kerületekből. Hanem a' Congressus valamint a' Regenség is csakhamar kedvetlenséget vonának magokra Yturbide részéről. Előbbeni ugyanis leginkább olyan személyekből állott, kik Mexicót köztársasággá akarák formálni; Yturbide pedig, midőn az Anyaország ellen támadott Insurreciónak vezérévé leve, éppen más dolgokon jártatta az eszét. Azon mozgást, mellyből az Anyaország ellen pártütés kekedett, a' katonaság kezdette, 's Mexico függetlensége' kihirdettetésének alkalmatosságával, a' monarchiai igazgatás formája jelentetett-ki, 's az Országban való fejedelmkedés a' spanyol kir. házból született Herczegnek tartatott-fenn Császári cím alatt. De Yturbide csakhamar általlatta, hogy ezen rendszabásnak végrehajtásában kevés a' hihetőség, 's olly sinórmértékekhez nyúlt, hogy ha a' spanyol Király a' nevezett ajánlást megvetné, ő maga foglalhassa-el a' császári méltóságot. Illyen szándékkal lévén, elkövetett minden lehető módokat, hogy a' népet 's különösen a' hadi sereget maga iránt lekötelezhesse és megnyerhesse. Némelly Regementek különösen szítottak hozzá; 's nyilván kinyilatkoztaták hogy Fejedelmeknek kívánják, 's őtet ezen kiáltással köszöntötték: „Éljen a' Császár! — Hogy a' hadi sereknek befolyása mérsékeltenék, némelly Deputatusok azt javasolták a' Congressusban, hogy egy 30,000 emberből álló nemzeti Militzia állittatnék-ki. Yturbide hamar ellátta mire való rendszabás ez, 's személyesen

megjelenvén a' gyűlésben, ottan azon Deputatusokat, kik a' nevezett javaslanak kezdőji valának, a' köz csendesség ellen való egybeesküvéssel vádolta, 's elfogattatásokat kérte. A' Deputatusok ellenben neki olly plánumokat hanytak szemére, mellyek ellenkeznek a' Nemzet' szabadságával. Ez heves versengésre adott alkalmatosságot, mellyel mind két felekezet gondolkozásának rendkívülvaló különbözése napfényre jött. Ez történt 1822 Aprilisében. Csakhamar arról jött tudósítás, hogy a' spanyol Cortesi-gyűlés teljességgel vonogatja magát a' Cordovai szerződés' végrehajtására avagy Mexico függetlenségének megismerésére nézve. — Ekkor Yturbide szükségesnek tartá, hogy czeljait nyilvánvalókká tegye. Május' 17d. estve az őrizet-sereg közönségesen megmustráltatott, 's más nap estve nyolcz órakor, a' megvesztegettetett katona csoport kijöven a' kaszárnyákból, imígy kiáltozott: „Éljen Yturbide Császár!“ 's ezen kiáltásban a' nép' sepreje is részt vett. — Azon éjjel, minekutána Yturbide egy Proclamatiót bocsátott-ki, mellyben a' népet a' constitutiós tisztihívatatok iránt engedelmességre serkentette, és hogy bíznák a' Congressus gondoskodására a' köz csendesség fentartására szolgáló rendszabásokat, parancsolatjara a' fő-város sorompói bécsukattak, 's a' Congressus arra kényszerítettett, hogy más nap korán reggel gyűlne - egybe. Ezen kényszerítő serkentésnek csupán 82 tagok engedelmeskedének. Az Usurpator megjelent a' gyűlés palotában, melly, valamint a' folyosók, tele volt az ő katonájival és részeseivel, kik neki Éljent kiáltottak, 's a' Deputatusokat azzal fenyegették, hogy mind felaggatják őket ott a' palotában, ha egy óra lefolyta alatt Yturbidét Császárnak ki nem kiáltják. — Így lévén a' környülálások, a' Congressus elkezdett azon tanácskozni, vallyon kikiáltssa e Yturbidét Csá-

szárnak, vagy elébb várja-bé, mit akar-
nak erre nézve a' Deputátusoknak kül-
dőjik. A' tagok közül sokan azt mondák,
hogy Császárnak választására nézve nem
volnának meghatalmazva. Hanem a' folyo-
sókön lévők a' Deputátusoknak ebbeli
tartózkodó ellenvetéseikre ezen kiáltással
válaszolának „Veszszenek az árulók“ és
hogy „Yturbidének fél óra alatt meg kell
koronáztatva lenni.“ A' lázzadásnak végre
a' Congressusnak kényszerített maga mega-
dása vetett véget, 's Yturbidének 15 ellen
67 voksal a' fejedelmi fő hatalom által-
adatott. Erre az Usurpator megesküdött,
hogy a' Cortesigyűlés által adandó Con-
stitutiót meg fogja tartani, 's kötelezé
magát, hogy a' Cortesi-gyűlés' megegy-
ezése nélkül semmiféle adót nem fog vetni
a' népre; megígérte továbbá hogy a'
Nemzetnek 's minden egyes személynek
politikai szabadságát becsületben fogja
tartani, 's beszédét azon kinyilatkozta-
tással fejezte-bé, hogy ha esküvésével
ellenkezőleg cselekedne; vonják-meg tőle az
engedelmességet, 's cselekedetei menjenek
semmibe. — Yturbide e' szerint ugyan
azon egy gyűlésben ajánlatott, elválasztatott,
és hit letételre is bocsáttatott.
Ezzel a' gyűlés azonnal eloszlott. A' Ré-
genség még az nap letette hivatalos fog-
latosságait az új Fejedelemnek kezeibe,
ki azután tüstént egy Proclamatiót bocsá-
tott-ki, mellyben bitanglását azon nehéz-
ségekre való útalással igyekezett palástol-
ni, mellyek a' köz boldogság' gyarapo-
dását gátolták, és hathatós 's hazafiúi
uralkodást kívántak volna. — Yturbide' el-
választatása után számos Deputátusok, kü-
lönösen a' Yucatan tartományabeliek mind-
nyájan odahagyák a' fő-várost, 's haza-
mentek kinyilatkoztatván, hogy Császár
választatásának megerősítésére nem valá-
nak meghatalmazva. A' hátramaradott
Deputátusok, néhány keveset közülök ki-
vén, nyilván kijelenték hogy az új felség

iránt idegenkedéssel viseltetnek, 's minck-
után Yturbide némelly tagoknak elfogat-
tatások által is ezen ellenkezést meg nem
győzhette, végre a' Congressust elosz-
latta, 's egy önn-nevezte Juntát állított-
fel. — További rövid de kegyetlen pályá-
ja, az ő kényszerített lemondásaig, még
fris emlékezetben vagyon. Igen kegyel-
mesen bántak vele a' Mexicójak, 35,000
Piaszter fényes esztendei fizetést rendel-
tek számára, 's azt rendesen ki is fizet-
ték, 's Olasz Országba való elútazását,
mellyet maga és famíliája számára laká-
súl választott, megengedték.“

A' Journal des Debats így szól Ytur-
bidének újabbi próbatételéről: „A' nélkül
hogy ennek foganatjáról ítéletet akarnánk
hozni, meg kell adnunk, hogy ezen tett
nagy bátorságot mutat, 's úgy látszik hogy
az idő is helyesen vagyon megválasztva.
Tudjuk ugyanis ánglus levelekből, hogy
a' Mexicói Congressus' tekintetét nagyon
megrázkodtattak a' katonai czimborasa-
gok, 's a' köztársasági Igazgatás' elgyen-
gülésének bizonyos jele az, a' minémű
kinyilatkoztatások a' békételenek fejének
Generális, hajdan csizmadia, Lovatónak
tétetnek. A' hol pedig egy csizmadia viselt
ember hatalmat gyakorolhat, ott bizony
egy volt Oberster és volt Császár is csak
mozdíthat valamit. Ha most Yturbide újra
kezére kerítheti a' hatalom-palczat, mi
leszen utoljára ezen dologból? Könnyen
az, hogy valamelly törvényes kir. Her-
cegnék fog utat nyitni. A' gondviselés'
útjai rendkívülvalók.“

Ánglus Ujság - levelek Yturbide elú-
tazásának jelentésével egybefüggőleg kö-
zölnek egy Párizsi levelet is, mellyben az
mondatik, hogy: „Május' 11d. (a' mikor
Yturbide Sorthamptonból elevezett) Brest-
ben a' tengeri erőre ügyelő fő tisztt tele-
graphusi hivatalos - tudósítást kapott,
mellyre onnan azonnal elindult egy gyors
hajó bizonyos titkos célból, és hogy a'

tengeri erő körül általjában nagy munkásságot lehetett észre venni.“ Ebből némelyek azt láttatnak következtetni, hogy Yturbide nem csak Spanyol hanem Francia Ország részéről való Agens képpen indult útnak. Erre az ánglus Courier ellenben azt jegyzi-meg, hogy az említett dolgoknak ugyan az napi egybeüt-közése csalhatatlanul nevezetes, hanem azt meg nem engedheti, a' mit belőle következtetni akarnak. A' francia Igazgatás részéről Dél-amérikára nézve adott világosítások és erősítések ugyanis sokkal világosabbak és meghatározottabbak, minthogy fel lehetne tenni, hogy a' mikor éppen azok adatnak, ugyan akkor titkon bizonyos próbatételt pártfogolna a' nevezett Igazgatás, mellyel közvetlenül megsértené tulajdon kinyilatkoztatásait.“

Yturbide midőn Amerika felé útnak indult volna, hátra hagyott némely emlékezetes-írásokat, mellyekben környűl-állásosan leírja mind azon történeteket, mellyek őtet a' Mexicói thronusra emelék, 's arról ismét lebuktaták. Tíz nap mulva Londonban és Páriszban ánglus és francia fordításban fog meg jelenni a' munka. Különben Mártz. 8dikai levelek szerint tudva volt már Mexicóban hogy Yturbide Livornóból Angliába ment, 's sejtven szándékát a' Mexicói Congressus, minden kikötőkbe parancsolatokat küldött, hogy neki a' partra-szállást meg ne engedjék.

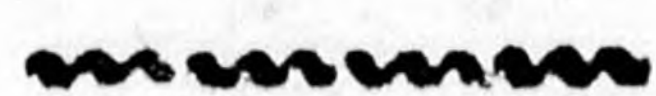
Sandwich szigeteinek Királyáról és Királynéjáról így ír a' Courier Május' 21d: „A' nevezett Király és Királyné, kiknek Londonba érkezéseket utóbb jelenttük volt, ekkoráig nem jelentek meg az Udvarnál, mivel az idő rövidsége miatt még a' szükséges ruházatokat és szekereket el nem készíthették. Illendő

megjelenésekre nézve, a' mint hallik, Gróf Liverpool és Canning Miniszter Urak vállalak magokra a' szükséges dolgoknak elrendelését; 's pompás bemutattatások kevésnapok alatt meg fog történni. Számos Lordok és előkelő személyek meghívák őket magokhoz; de ezen meghívást mind addig el nem akarják fogadni, míg tiszteleteket ki nem nyilatkoztatják ő Felsége előtt, kinek partfogásának kérése végett jöttek Angliába. Ugyan ezen okból még ezen nagy városnak nevezetességeit sem tekintették meg, pedig azokat ugyan kívánnák látni, nehogy elébb lássa őket a' közönség mint Ő Felsége. A' Király kellemes arcú, 's Európai módon öltözködik. A' Királyné jókora tesszel van, 's a' mint látszik a' piperének nem ellensége, mert napjában háromszor négyszer is kész magát kiűlni öltözködő asztalkájánál. Mostanában egykevésé gyengélkedik egészségében, 's gyakran lelefekszik napjában; mind maga mind vele jött leány teszére derék dohányzó 's ugyan jó ízűen szíjják a' Cigarrát, 's gyakran kártyázással töltik az időt. A' dróton ugráló báb-játékban, és a' Chínai árnyék-játékban, mellyeket nekik mutatának, erősen gyönyörködnek.

~~~~~

Egy Londoni reggeli-levél így ír: „A' Lord Byron' emlékezetes-írásai, mellyek tulajdon munkája valának, a' világra nézve, a' mint haljuk, egészen elveszték. A' megholt Lord ezen munkát a' Lalla Rookh nevezetes költőjének Moore Tamásnak adta hagyomány képpen, ki azt a' boldogultnak megegyezésével Murray nevezetű könyvárosnak 2000 font Sterlingen eladta. Barátjának halála után eszébe jutott a' gyengéd érzésű Moore-nak, hogy jóllehet a' könyvnek szerzője engedelmet adott légyen is annak kinyomtatására, de megeshetnék, hogy a

megholtnak famíliája általa megsértetnék. Ekkor tehát a' munkát újra elővette, 's boldogult barátja' leány testvérének társaságában újra elolvasta; és látván hogy ezen fiatal Dáma tart tőle, hogy a' könyv által számos élő személyek megsértethetnének, jóllehet abban semmi ollyas nincsen, melly bátyja' emlékezetére homályt vetetne, a' költő nemes lelkűleg nem tekintvén a' maga hasznát, azt a' Lady-nak általadta, 's megengedte hogy ez a' könyvet az ő jelenlétében megégesse! Ez történt Május' 17d. 's másnap Moore visszaadá a' könyvárosnak a' pénzét."

Portugallia.

Május' 28dikán innen, a' mint látszik még maga a' francia Igazgatás sem vett Lisbonából tudósításokat. Azonközben az Etoile, a' már közlöttekhez ezt fűzi: „Dom Miguel kir Herczeg, egy Angliába induló Fregátra vitetett. Az Estrellai klastrom az, a' hova való menetelre a' Királyné parancsolatot vett. A' Patriárcha is szamkivettetett, Busacóba küldetven. A' Király Május' 13d. szándékozott - vissza palotájába. A' seregek nyugodtan viselik magokat; az elfogattak szabadságba helyezettettek, mindenek meg vagynak elégedve."

A' Bordeauxi Indicateur egy levelet közöl Lisbonából Május' 12dikéről, mellyben a' következő eddigelé ismeretlen környúlálállások jönnek - elé: „Dom Miguel kir. Herczeg Apr. 29d. estve 9 órakor kiment a' Bempostai palotából, a' Sz. Benedek útszában kiütött tűznek színe alatt. Ez a' gyűlés azonban nem tartott tovább egy fertály óránál, 's alkalmasint készakarva esett. Hanem éjfelben a' kaszárnyákba ment a' kir. Herczeg, azt hirdetvén hogy a' Királyt, a' Királynét és ötöt meg akarák gyilkolni. Meg-

parancsolá ekkor a' seregeknek, hogy reggel 3 órakor gyűlnének - egybe a' Roscio piaczan, és irtanak - ki a' szabadkőműveseket. Itten történtenek aztán a' tudva lévő hatalmaskodások és fogdosztatások. Midőn atyjához hívatott a' kir. Herczeg, azt mutatta mintha megbánta volna cselekedetét, 's megígérte hogy ezentúl nem fogja magát az Igazgatásba avatni; de, alkalmasint tanácsadójinak sugallásokból, szavát megszegte, és magviseletében semmit sem változtatott. Lisbona veszedelmes állapotban volt; két Regement és egy Batalion a' kir Herczeg' részén valának, 's ha a' Király bölcsen ne mérsékelje a' dolgot, polgári hadtól lehetett volna tartani. Május' 9d. azon kívánságát jelenté a' Király hogy Cascaesi palotájában a' víz' torkolatjánál akarna ebédelni, 's a' kir Herczeget, ki a' másik parton volt oda meghívta. Hajóra ülven Belemben a' Király, az a' kívánsága jött hogy megtekintse a' Windsor - Castle nevezetű szabadon fekvő anglushajót; mellyre megérkezvén, parancsolatot adott hogy a' kir. Herczeg fogattassék - el, melly is azonnal teljesítettett. Azolta csendesség vagon. A' Király még mind a' Windsor - Castlén tartózkodik. Az öszveesküvésnek tulajdonképen való feje a' Királyné; a' kir Herczeg csupán ennek sugallásai szerint munkálódott, 's fő tanácsadója az ifjú Marquis Abrantes volt, a' többiek ismeretlen emberek. A' francia Nagykövet Cádizból egy francia hajós osztályt 's a' szárazról is némelly francia seregeket hívott - meg a' Királynak védelmezésére; hanem alkalmasint nem leszen szükség reá, hogy utóbbiak áltjöjjenek a' határon."

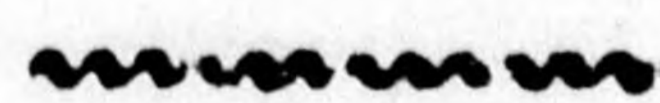
Ugyan a' nevezett Ujság így ír Lisbonából Május' 15dikéről: A' Király tegnap visszajött ismét a' szárazra 's mi teljes csendességben élünk. Francia

hojós osztály hozzánk nem jött. A' kir Herczeg egy Portugalliai Fregáton, mellyet egy ánglus Fregát és egy francia Brigg követ, tegnap előtt hazáját ide hagyta; a' mint hallik Brestbe megy, hol Beja Herczeg név alatt fog a' part-ra szállani. Továbbá azt mondják, hogy a' Királyné csakugyan parancsolatot vett, hogy az Estrellai klastromba menjen; hanem azon szín alatt hogy ágyban fekvő beteg, még eddig a' parancsolatot nem teljesítette. A' Király tökéletes szabadságban uralkodik, 'stáplál bennünket a' reménység, hogy ez a' szép Ország ismét virágozni fog, azt igérvén ő Felsege, hogy Lisbonát szabad kikötőnek fogja kihirdettetni."

P r u s s z i a.

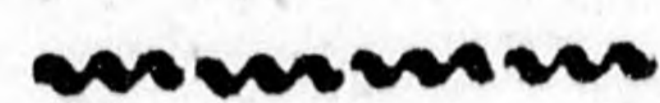
Az itteni Státus - Ujságban következő intő-jelentés találtatik: „A' törvényes vizgálat Köhler nevű orvosi tudomány tanuló és magános Titoknok Sachse ellen oda ment-ki, hogy ők tilalmas titkos szövetkezéseknek tagjai valának, mellyért hat esztendei várbeli fogságra büntették.

Cseh Ország.

A' Prágai Ujság így ír Jun 3d: „Ő Felsegek a' Császár és Császárne, a' Koronaherczeg Ő Cs. K. Fő Herczegsége, és Antal Sakszóniai kir Herczeg, tegnap délután az Invalidusok háza mellett lévő katonai gyakorló helyre kocziztak, hol a' Felici, Abele, és Spinetti három Granatéros - Batalionok 's a' hatodik Va-

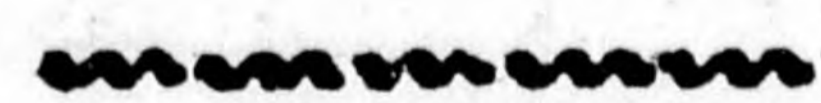
dász - Batalion egésza fényes készülettel valának felállítatva. Minekutána különbéle fordulásokban megvizgálták ő Felsegek a' seregeket, végre azokat muzsika szó alatt magok előtt elléptették. Ma délelőtt Ő Felsege a' Császár magános audientziákat méltóztatott adni; a' Cs. K. Korona - Fő Hsrczeg pedig a' hazai Muzéumot, 's a' mesterségmivek barátai magános társaságának kép-gyűjteményét tekintette - meg.

B é c s.

Az Iwoniczi uradalom és Wrocanka jószág nagy Lotteriájának húzása tegnap végbe ment. Az uradalmat nyerte a' 815d. sors - szám; a' jószágot a' 94,995d. szám. Ezekenkivül a' főbb nyerésekben a' következő számok részesülének:

Szám.	Nyerés.
57,953	30,000 fl. V. Cz.
33,986	10,000 — —
37,560	10,000 — —
71,374	9000 — —
119,773	5000 — —
21,051	4000 — —
95,218	3000 — —

Június. 10d. a' Státus - papiro-sainak közép - árrok:

Státus Kötelező levele 5 p Ctmal Conv. P. 91 1/2 Ugyan az 2 1/2 p Ctmal 45 3/4 Sorsvonásos Költsön 1820-ról C. P. Ugyan az 1821 ról 100f. C. P. Bizonyítás 1821d. Költsönről 100 ftért C. P. Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 p Ctmal 100 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank Actia 1068 3/5 for. C. P. Cs. Arany —

